

Oikeusministeriö
Yhdistyslain tarkistamistyöryhmä

15.1.2008
del 18 / 41, 2006
Lauri

YHDISTYSLAIN TARKISTAMINEN

Oikeusministeriössä on vireillä yhdistyslain tarkistaminen, jonka yhteydessä on tarkoitus ottaa kantaa mm. tilintarkastuksen tarpeellisuuteen pienissä yhdistyksissä. Yhdistyslain tarkistamistyöryhmän asettamis- päätöksessä todetaan työryhmän tehtäväksi valmistella yhdistyksen tarkastusta koskevat säännökset pitäen lähtökohtana sitä, että pienimmät yhdistykset muiden yhteisöjen tavoin vapautetaan velvollisuudesta varsinaiseen tilintarkastukseen, jota voivat toimittaa vain auktorisoidut tilintarkastajat, mutta lakia täydennetään yhdistysten nykyistä maallikkotilintarkastuskäytäntöä vastaavaa hallinnontarkastusta koskevilla säännöksillä.

Valtiokonttorilta ei ole pyydetty lausuntoa yhdistyslain tarkistamista koskevasta arviomuistiosta eikä Valtiokonttoria kutsuttu asiasta käytyyn keskustelutilaisuuteen, mutta Valtiokonttori pyytää, että seuraavat ongelmat otettaisiin huomioon arvioitaessa tilintarkastajien tarpeellisuutta pienissä yhdistyksissä.

Valtiokonttori hallinnoi valtion asuntolainauskantaa. Valtiokonttorin hoidossa on n. 11,5 miljardin euron antolainauskanta, josta pääosan muodostivat Valtion asuntorahaston myöntämät aravalainat (n. 9,7 miljardia euroa).

Aravavuokrataloista riskienhallinnan kannalta erittäin ongelmallisia ovat pienet, väestöltään vähenevillä alueilla sijaitsevat vuokrataloyhteisöt sekä myös muilla alueilla sijaitsevat ns. erityisryhmien asumiseen tarkoitettut yhteisöt, esimerkiksi vanhustentaloyhdistykset ja säätiöt. Näiden saama valtion laina on enimmillään 95 % vuokratalon hankinta-arvosta. Tästä johtuen pienen, muutaman asunnon käsittävän vuokratalokohteen valtion lainojen määrä voi olla useita satoja tuhansia euroja. Pienissä vuokratalokohteissa vähäinenkin asuntojen vajaakäyttö johtaa nopeasti suuriin taloudellisiin vaikeuksiin. Samoin siitä, että yhdistykset eivät aina saa antamistaan asumista tukevista palveluista niiden kustannusten edellyttämiä korvauksia, seuraa yhdistyksille suuria taloudellisia vaikeuksia. Niiden seurauksena valtion saatavat joutuvat vaaraan.

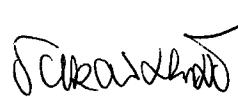
Eri kokoisilla vanhustentaloja omistavilla yhteisöillä on yli 400 miljoonaa euroa valtion lainaa. Ammattimaisista tilintarkastajista on ollut suuri hyöty vuokrataloyhteisön taloudellisen tilanteen arvioinnissa. Erityisesti pienissä yhteisöissä, joissa taloudenhoidon ammattilaisia ei välttämättä

ole, ammattitaitoisen tilintarkastajan merkitys on huomattava. Jos tilintarkastaja ei enää ole pakollinen, se saattaa säästösyistä jäädä valitsematta, vaikka tilintarkastaja luotonantajan näkökulmasta olisikin välttämätön. Ja kun on kyse jo myönnettyistä lainoista, ei luotonantaja voi jälkikäteen yksipuolisesti lisätä velkakirjaan ehtoa tilintarkastajasta.

Aravalainoja ei vuodesta 2008 lukien toistaiseksi myönnetä. Niiden sijaan on tullut korkotukilainoitus. Valtion myöntämässä korkotukilainoissa on valtion takausvastuu. Valtio on lainanmyöntäjälle vastuussa korkotukilainan pääoman ja koron lopullisista menetyksistä, jotka johtuvat velallisen maksukyvyttömyydestä siltä osin kuin lainan vakuuksista kertyvät varat eivät riitä kattamaan lainasta maksamatta olevia lyhennyksiä ja korkoja. Korkotukilainan saajina on myös pieniä yhdistyksiä.

Edellä olevan johdosta Valtiokonttori esittää, että yhdistyslain muutosesitykseen otettaisiin maininta siitä, että sellaisissa yhdistyksissä, joilla on valtion asuntolainaa tai sellaista lainaa, johon kuuluu valtion takausvastuu, on aina valittava tilintarkastaja.

Apulaisjohtaja

Sakari Lehtiö

Ylitarkastaja

Soile Toriseva